

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/9

URBROJ: 65-26-7

Zagreb, 3. lipnja 2026.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2024. o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 3. lipnja 2026. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu zaštite okoliša i zelene tranzicije mr. sc. Mariju Vučković i državne tajnike Anju Bagarić, mr. sc. Željka Vukovića i mr. sc. Tanju Radić Lakoš.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/73
URBROJ: 50301-05/31-26-15

Zagreb, 3. lipnja 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2024. o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2024. o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njejoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu zaštite okoliša i zelene tranzicije mr. sc. Mariju Vučković i državne tajnike Anju Bagarić, mr. sc. Željka Vukovića i mr. sc. Tanju Radić Lakoš.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1991
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 24. LIPNJA 2024. O OBNOVI
PRIRODE I IZMJENI UREDBE (EU) 2022/869

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1991
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 24. LIPNJA 2024. O OBNOVI
PRIRODE I IZMJENI UREDBE (EU) 2022/869**

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela i poslovi nadležnih tijela za provedbu Uredbe (EU) 2024/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2024. o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869 (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1991, 29.7.2024.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1991), uključujući izradu i donošenje nacionalnog plana obnove prirode, praćenje stanja i utvrđivanje zadovoljavajućih razina pojedinih pokazatelja te izvješćivanje o provedbi.

Pravo Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) 2024/1991.

Pojmovi

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- Komisija* je Europska komisija
- Ministar* je ministar nadležan za poslove zaštite prirode.

(2) Ostali pojmovi u ovom Zakonu imaju jednako značenje kao pojmovi definirani u Uredbi (EU) 2024/1991.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. NADLEŽNA TIJELA I NJIHOVI POSLOVI

Nadležna tijela

Članak 4.

Nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) 2024/1991 i ovoga Zakona su:

- tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode

2. tijelo državne uprave nadležno za poslove upravljanja vodama
3. tijelo državne uprave nadležno za poslove poljoprivrede
4. tijelo državne uprave nadležno za poslove šumarstva
5. tijelo državne uprave nadležno za poslove ribarstva
6. tijelo državne uprave nadležno za poslove prostornoga uređenja.

Poslovi nadležnih tijela u vezi s obnovom ekosustava, prirodne povezanosti rijeka i oprašivača

Članak 5.

(1) Tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode u okviru svog djelokruga obavlja sljedeće poslove:

- koordinira uspostavu mjera obnove kopnenih, obalnih i slatkovodnih ekosustava sukladno članku 4. stavcima 1. do 8. i stavku 10. Uredbe (EU) 2024/1991
- osigurava, sukladno članku 4. stavku 8. Uredbe (EU) 2024/1991, da je stanje stanišnih tipova iz Priloga I. Uredbe (EU) 2024/1991 poznato, poštujući dinamiku i rokove propisane člankom 4. stavkom 9. Uredbe (EU) 2024/1991
- dostavlja obavijest Komisiji ukoliko država planira koristiti odstupanje iz članka 4. stavaka 2. i 13. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira i potiče uspostavu mjera kojima se nastoji osigurati da se stanje stanišnih tipova iz Priloga I. Uredbe (EU) 2024/1991 na područjima koja podliježu mjerama obnove kontinuirano poboljšava sukladno članku 4. stavku 11. podstavku 1. Uredbe (EU) 2024/1991, odnosno uspostavu mjera kojima se nastoji osigurati da na površinama na kojima su postignuti dobro stanje stanišnog tipa i dostatna kvaliteta staništa vrsta, ne dođe do znatnog pogoršanja sukladno članku 4. stavku 11. podstavku 2. Uredbe (EU) 2024/1991, uzimajući u obzir izuzeća od primjene članka 4. stavka 11. propisana člankom 4. stavcima 14. i 16. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira i nastoji osigurati uspostavu mjera sukladno članku 4. stavku 12. Uredbe (EU) 2024/1991 s ciljem sprečavanja znatnog pogoršanja površina na kojima se pojavljuju stanišni tipovi navedeni u Prilogu I. Uredbe (EU) 2024/1991 i koje su u dobrom stanju ili su potrebne za postizanje ciljeva obnove utvrđenih u članku 4. stavku 17. Uredbe (EU) 2024/1991, uzimajući u obzir izuzeća od primjene članka 4. stavka 12. propisana člankom 4. stavcima 15. i 16. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira i prati postizanje ciljeva obnove iz članka 4. stavka 17. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira uspostavu mjera obnove morskih ekosustava sukladno članku 5. stavcima 1. do 6. i stavku 8. Uredbe (EU) 2024/1991

- osigurava, sukladno članku 5. stavku 6. Uredbe (EU) 2024/1991, da je stanje stanišnih tipova iz Priloga II. Uredbe (EU) 2024/1991 poznato, poštujući dinamiku i rokove propisanim člankom 5. stavkom 7. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira uspostavu mjera kojima se nastoji osigurati da na površinama na kojima su postignuti dobro stanje stanišnog tipa i dostatna kvaliteta staništa vrsta ne dođe do znatnog pogoršanja sukladno članku 5. stavku 9. podstavku 2. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira i potiče uspostavu mjera kojima se nastoji osigurati da se stanje stanišnih tipova iz Priloga II. na područjima koja podliježu mjerama obnove kontinuirano poboljšava sukladno članku 5. stavku 9. podstavku 1. Uredbe (EU) 2024/1991, odnosno uspostavu mjera kojima se nastoji osigurati da na površinama na kojima su postignuti dobro stanje stanišnog tipa i dostatna kvaliteta staništa vrsta, ne dođe do znatnog pogoršanja sukladno članku 5. stavku 9. podstavku 2. Uredbe (EU) 2024/1991, uzimajući u obzir izuzeća od primjene članka 5. stavka 9. propisana člankom 5. stavcima 11. i 13. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira i nastoji osigurati uspostavu mjera sukladno članku 5. stavku 10. Uredbe (EU) 2024/1991 s ciljem sprečavanja znatnog pogoršanja površina na kojima se pojavljuju stanišni tipovi navedeni u Prilogu II. Uredbe (EU) 2024/1991 i koje su u dobrom stanju ili su potrebne za postizanje ciljeva obnove utvrđenih u članku 5. stavku 14. Uredbe (EU) 2024/1991, uzimajući u obzir izuzeća od primjene članka 5. stavka 10. propisana člankom 5. stavcima 12. i 13. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira i prati postizanje ciljeva obnove iz članka 5. stavka 14. Uredbe (EU) 2024/1991
- obavješćuje Komisiju o ograničenjima u primjeni članka 6. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1991 sukladno članku 6. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1991
- utvrđuje izuzeće od zahtjeva za dostupnošću manje štetnih alternativnih rješenja za planove i projekte čija je isključiva svrha nacionalna obrana te koordinira i potiče uspostavu mjera, koliko je to razumno i izvedivo, kojima se nastoji ublažiti utjecaj tih planova i projekata na stanišne tipove sukladno članku 7. stavku 2. podstavku 2. Uredbe (EU) 2024/1991
- s tijelom državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede sukoordinira uspostavu mjera za poboljšanje raznolikosti oprašivača te mjeri njihov trend sukladno članku 10. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1991
- s tijelom državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede sukoordinira uspostavu mjera obnove potrebnih za poboljšanje bioraznolikosti poljoprivrednih ekosustava sukladno članku 11. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1991
- s tijelom državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede sukoordinira uspostavu mjera kojima se nastoji ostvariti trend povećanja na nacionalnoj razini za barem dva od tri pokazatelja za poljoprivredne ekosustave sukladno članku 11. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1991
- s tijelom državne uprave nadležnim za poslove poljoprivrede sukoordinira uspostavu mjera obnove kojima se nastoji osigurati da indeks čestih vrsta ptica poljoprivrednih staništa na nacionalnoj razini postigne razine iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1991

- nastoji doprinijeti ispunjenju obveze sadnje najmanje tri milijarde dodatnih stabala na razini Europske unije sukladno članku 13. Uredbe (EU) 2024/1991.

(2) Tijelo državne uprave nadležno za poslove upravljanja vodama u okviru svog djelokruga obavlja sljedeće poslove:

- izrađuje popis umjetnih pregrada povezanosti površinskih voda iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira uklanjanje umjetnih pregrada povezanosti površinskih voda te provedbu mjera koje su potrebne kako bi se poboljšale prirodne funkcije povezanih poplavnih područja sukladno članku 9. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira provedbu mjera kojima se osigurava održavanje prirodne povezanosti rijeka i prirodnih funkcija povezanih poplavnih područja sukladno članku 9. stavku 4. Uredbe (EU) 2024/1991
- nastoji doprinijeti ispunjenju obveze sadnje najmanje tri milijarde dodatnih stabala na razini Europske unije sukladno članku 13. Uredbe (EU) 2024/1991.

(3) Tijelo državne uprave nadležno za poslove poljoprivrede u okviru svog djelokruga obavlja sljedeće poslove:

- s tijelom državne uprave nadležnim za poslove zaštite prirode sukoordinira uspostavu mjera za poboljšanje raznolikosti oprašivača te osigurava poboljšanje trenda sukladno članku 10. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1991
- s tijelom državne uprave nadležnim za poslove zaštite prirode sukoordinira uspostavu mjera obnove potrebnih za poboljšanje bioraznolikosti poljoprivrednih ekosustava sukladno članku 11. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1991
- s tijelom državne uprave nadležnim za poslove zaštite prirode sukoordinira uspostavu mjera kojima se nastoji ostvariti trend povećanja na nacionalnoj razini za barem dva od tri pokazatelja za poljoprivredne ekosustave sukladno članku 11. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1991
- s tijelom državne uprave nadležnim za poslove zaštite prirode sukoordinira uspostavu mjera obnove kojima se nastoji osigurati da indeks čestih vrsta ptica poljoprivrednih staništa na nacionalnoj razini postigne razine iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1991
- nastoji doprinijeti ispunjenju obveze sadnje najmanje tri milijarde dodatnih stabala na razini Europske unije sukladno članku 13. Uredbe (EU) 2024/1991.

(4) Tijelo državne uprave nadležno za poslove šumarstva u okviru svog djelokruga obavlja sljedeće poslove:

- koordinira uspostavu mjera obnove potrebnih za povećanje bioraznolikosti šumskih ekosustava, uzimajući pritom u obzir rizik od šumskih požara sukladno članku 12. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira uspostavu mjera obnove potrebnih za ostvarivanje trenda povećanja indeksa čestih vrsta ptica šumskih staništa sukladno članku 12. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1991
- koordinira ostvarenje trenda povećanja za barem šest od sedam pokazatelja koji dokazuju povećanje bioraznolikosti šumskih ekosustava sukladno članku 12. stavku 3. Uredbe (EU) 2024/1991
- nastoji doprinijeti ispunjenju obveze sadnje najmanje tri milijarde dodatnih stabala na razini Europske unije sukladno članku 13. Uredbe (EU) 2024/1991.

(5) Tijelo državne uprave nadležno za poslove ribarstva u okviru svog djelokruga obavlja poslove koordinacije mjera obnove u morskim ekosustavima u okviru Zajedničke ribarstvene politike, sukladno članku 18. Uredbe (EU) 2024/1991.

(6) Tijelo državne uprave nadležno za poslove prostornoga uređenja u okviru svog djelokruga obavlja sljedeće poslove:

- unapređuje zakonodavni okvir na području prostornoga uređenja s ciljem da na ukupnom nacionalnom području ne dođe do neto gubitka urbanih zelenih površina i prekrivenosti gradova krošnjama stabala na područjima urbanih ekosustava sukladno članku 8. stavku 1. Uredbe (EU) 2024/1991
- potiče trend povećanja ukupnog nacionalnog područja urbanih zelenih površina iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1991 i trend povećanja prekrivenosti gradova krošnjama stabala iz članka 8. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1991, dok se ne postigne zadovoljavajuća razina te mjeri navedene trendove
- nastoji doprinijeti ispunjenju obveze sadnje najmanje tri milijarde dodatnih stabala na razini Europske unije sukladno članku 13. Uredbe (EU) 2024/1991.

III. DONOŠENJE I REVIZIJA NACIONALNOG PLANA OBNOVE PRIRODE

Izrada i donošenje nacionalnog plana obnove prirode

Članak 6.

(1) Izradu nacionalnog plana obnove prirode koordinira i vodi nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

(2) U izradi nacionalnog plana obnove prirode sudjeluju sva nadležna tijela iz članka 4. ovoga Zakona u skladu s obvezama propisanim u članku 5. ovoga Zakona.

(3) Za potrebe izrade nacionalnog plana obnove prirode:

- nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona:

- a) kvantificira površine koje je potrebno obnoviti kako bi se ispunili ciljevi obnove utvrđeni u člancima 4. i 5. Uredbe (EU) 2024/1991, sukladno članku 14. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1991
  - b) određuje postotak iz članka 5. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) 2024/1991 sukladno članku 14. stavku 3. Uredbe (EU) 2024/1991
  - c) u suradnji s nadležnim tijelom iz članka 4. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona utvrđuje poljoprivredna područja koja je potrebno obnoviti i izrađuje karte tih područja sukladno članku 14. stavku 6. Uredbe (EU) 2024/1991
  - d) u suradnji s nadležnim tijelom iz članka 4. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, sukoordinira postupak savjetovanja s drugim državama članicama koje imaju izravan upravljački interes te s relevantnim savjetodavnim vijećem u postupku utvrđivanja zajedničkih preporuka, za mjere obnove morskih ekosustava iz nacionalnog plana obnove prirode, sukladno članku 18. Uredbe (EU) 2024/1991
- nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona dostavlja popis umjetnih pregrada povezanosti površinskih voda iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1991 kao i prioriteta za uklanjanje pregrada nadležnom tijelu iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona
  - nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, u suradnji s nadležnim tijelom iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona utvrđuje poljoprivredna područja koja je potrebno obnoviti i izrađuje karte tih područja sukladno članku 14. stavku 6. Uredbe (EU) 2024/1991
  - nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona utvrđuje šumska područja koja je potrebno obnoviti i izrađuje karte tih područja sukladno članku 14. stavku 6. Uredbe (EU) 2024/1991
  - nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, u suradnji s nadležnim tijelom iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, sukoordinira postupak savjetovanja s drugim državama članicama koje imaju izravan upravljački interes te s relevantnim savjetodavnim vijećem u postupku utvrđivanja zajedničkih preporuka, za mjere obnove morskih ekosustava iz nacionalnog plana obnove prirode, sukladno članku 18. Uredbe (EU) 2024/1991
  - nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona utvrđuje područja urbanih ekosustava iz članka 8. Uredbe (EU) 2024/1991 i koordinira izradu karata tih područja za sve gradove i manje gradove i predgrađa, sukladno članku 14. stavku 4. Uredbe (EU) 2024/1991.

(4) Pri izradi nacionalnog plana obnove prirode razmatraju se sinergije iz članka 14. stavaka 9., 10. i 13. Uredbe (EU) 2024/1991, a posebno se uzimaju u obzir odredbe članka 14. stavaka 14. i 15. Uredbe (EU) 2024/1991, kao i mogućnosti iz članka 14. stavka 12. i stavaka 16. do 19. Uredbe (EU) 2024/1991.

(5) Nacionalni plan obnove prirode izrađuje se u formatu kojeg utvrđuje Komisija sukladno članku 15. stavku 7. Uredbe (EU) 2024/1991, a sadrži elemente iz članka 15. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1991 te mjere očuvanja i upravljanja koje se donose u okviru Zajedničke ribarstvene politike, uključujući i mjere očuvanja u zajedničkim preporukama, kao i pregled međudjelovanja između mjera uključenih u nacionalni plan obnove prirode i nacionalnog strateškog plana u okviru Zajedničke poljoprivredne politike sukladno članku 15. stavku 4. Uredbe (EU) 2014/1991.

(6) Nacionalni plan obnove prirode izrađuje se na otvoren, transparentan, uključiv i djelotvoran način koji omogućava uključivanje javnosti sukladno odredbama posebnog propisa koji uređuje pitanje informiranja i sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša sukladno članku 14. stavku 20. Uredbe (EU) 2024/1991.

(7) Nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona po zaprimanju primjedbi Komisije razmatra primjedbe te u suradnji s nadležnim tijelima iz članka 4. stavka 1. točaka 2. do 6. ovoga Zakona izrađuje konačni nacionalni plan obnove prirode i predlaže ga Vladi Republike Hrvatske.

(8) Nacionalni plan obnove prirode Vlada Republike Hrvatske donosi odlukom.

(9) Nacionalni plan obnove prirode nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona objavljuje na svojim mrežnim stranicama i podnosi ga Komisiji najkasnije u roku od šest mjeseci od datuma primitka primjedbi Komisije, u skladu s člankom 17. stavkom 6. Uredbe (EU) 2024/1991.

Zadovoljavajuće razine pokazatelja

Članak 7.

(1) U svrhu definiranja zadovoljavajućih razina iz članka 14. stavka 5. Uredbe (EU) 2024/1991 za populacije oprašivača, indeks čestih vrsta ptica šumskih staništa, odabrane pokazatelje poljoprivrednih i šumskih ekosustava, urbane zelene površine te prekrivenosti gradova krošnjama stabala, ministar donosi pravilnik.

(2) Pravilnik iz stavka 1. ovoga članka ministar donosi uz prethodnu suglasnost ministara nadležnih za poljoprivredu, šumarstvo, prostorno uređenje te europske poslove.

Revizija nacionalnog plana obnove prirode

Članak 8.

(1) Reviziju nacionalnog plana obnove prirode koordinira i provodi nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona prema odredbama članka 19. Uredbe (EU) 2024/1991.

(2) Revidirani nacionalni plan obnove prirode odlukom donosi Vlada Republike Hrvatske.

(3) Revidirani nacionalni plan obnove prirode nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona objavljuje na svojim mrežnim stranicama i dostavlja ga Komisiji.

IV. PRAĆENJE I IZVJEŠĆIVANJE

*Praćenje***Članak 9.**

(1) Praćenje pokazatelja iz članka 20. stavka 1. podstavaka (a), (d), (e), (g), (h), (i) i (j) Uredbe (EU) 2024/1991 osigurava nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

(2) Praćenje pokazatelja iz članka 20. stavka 1. podstavka (c) Uredbe (EU) 2024/1991 za pokazatelj zalihe organskog ugljika u mineralnim tlima zemljišta pod usjevima osigurava nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.

(3) Praćenje pokazatelja iz članka 20. stavka 1. podstavka (f) Uredbe (EU) 2024/1991 osigurava nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

(4) Praćenje pokazatelja iz članka 20. stavka 1. podstavka (b) Uredbe (EU) 2024/1991 osigurava nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona.

(5) Nadležna tijela iz članka 4. ovoga Zakona započinju s praćenjem pokazatelja prema odredbama članka 20. stavaka 2. do 5. Uredbe (EU) 2024/1991.

(6) Nadležna tijela iz članka 4. ovoga Zakona provode praćenje pokazatelja u vremenskim intervalima utvrđenim u članku 20. stavku 6. Uredbe (EU) 2024/1991, koristeći pri tome elektroničke baze podataka i geografski informacijski sustav sukladno članku 20. stavku 9. Uredbe (EU) 2024/1991 te osiguravaju objavu podataka praćenja sukladno propisu kojim se uređuje uspostava, održavanje i razvoj Nacionalne infrastrukture prostornih podataka u Republici Hrvatskoj u skladu s člankom 20. stavkom 8. Uredbe (EU) 2024/1991.

(7) Nadležna tijela iz članka 4. stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga Zakona osiguravaju da se pokazatelj za poljoprivredne ekosustave iz članka 11. stavka 2. točke (b) i pokazatelji za šumske ekosustave iz članka 12. stavka 3. točaka (a), (b) i (e) Uredbe (EU) 2024/1991 prate na način usklađen s praćenjem propisanim Uredbom (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetska politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 i Odluke br. 529/2013/EU (Tekst značajan za EGP) (SL L 156, 19.6.2028.) u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o izvješćivanju i usklađenosti te utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. godinu i Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21.12.2018.) u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja, sukladno članku 20. stavku 7. Uredbe (EU) 2024/1991.

*Izvrješćivanje***Članak 10.**

(1) Izvrješćivanje sukladno članku 21. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2024/1991 koordinira nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, te dostavlja Komisiji potrebne podatke i informacije u propisanim rokovima i formatu koji sukladno članku 21. stavku 3. Uredbe (EU) 2024/1991 utvrđuje Komisija.

(2) U prikupljanju podataka za izradu izvješća nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, zatražit će podatke i od nadležnih tijela iz članka 4. stavka 1. točaka 2. do 6. ovoga Zakona, kao i drugih tijela državne uprave, javnih ustanova i drugih institucija, ovisno o potrebama.

(3) Nadležna tijela iz članka 4. ovoga Zakona osiguravaju da su informacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prikladne, ažurirane i dostupne javnosti u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje zaštita okoliša, propisa kojim se uređuju pravila za uspostavu, održavanje i razvoj Nacionalne infrastrukture prostornih podataka u Republici Hrvatskoj te propisa kojim se uređuje pravo na pristup informacijama, sukladno članku 21. stavku 8. Uredbe (EU) 2024/1991.

V. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA*Rokovi za donošenje akata***Članak 11.**

(1) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od donošenja provedbenih akata Komisije iz članka 20. stavka 10. Uredbe (EU) 2024/1991.

(2) Nacrt nacionalnog plana obnove prirode nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona podnosi Komisiji na ocjenu do 1. rujna 2026. sukladno članku 16. Uredbe (EU) 2024/1991.

*Stupanje na snagu***Članak 12.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Strategijom EU-a za bioraznolikost do 2030. godine nastoji se osigurati da će se do 2030. godine bioraznolikost u Europi usmjeriti prema oporavku, od čega će korist imati ljudi, naš planet, klima i gospodarstvo. Njome se utvrđuje ambiciozan plan EU-a za obnovu prirode s nizom ključnih obveza, uključujući obvezu da se iznese prijedlog pravno obvezujućih ciljeva EU-a za obnovu prirode kako bi se obnovili degradirani ekosustavi, posebno oni koji imaju najveći potencijal za hvatanje i skladištenje ugljika, te za sprečavanje i ublažavanje posljedica prirodnih katastrofa.

U svojoj rezoluciji od 9. lipnja 2021. o Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. godine Europski parlament pozdravio je posvećenost izradi zakonodavnog prijedloga s obvezujućim ciljevima obnove prirode te je osim toga smatrao da bi zakonodavni prijedlog, uz opći cilj obnove, trebao uključivati ciljeve obnove usmjerene na ekosustave, staništa i vrste, čime bi se obuhvatile šume, travnjaci, močvarna područja, tresetišta, oprašivači, rijeke slobodnog toka, obalna područja i morski ekosustavi.

U svojim zaključcima od 23. listopada 2020. Vijeće je potvrdilo da će sprečavanje daljnjeg pogoršanja postojećeg stanja bioraznolikosti i prirode biti ključno, ali ne i dostatno za vraćanje prirode u naš život. Vijeće je ponovno potvrdilo da je u vezi s obnovom prirode potrebna veća ambicioznost, koja uključuje mjere za zaštitu i obnovu bioraznolikosti i izvan zaštićenih područja. Vijeće je navelo i da očekuje prijedlog pravno obvezujućih ciljeva u području obnove prirode.

Europska komisija (u daljnjem tekstu: Komisija) je 22. lipnja 2022. usvojila Prijedlog uredbe o obnovi prirode te ju uputila u proceduru usvajanja. Nakon rasprava u Vijeću i Europskom parlamentu, Uredba (EU) 2024/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2024. o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869 (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1991, 29.7.2024.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1991) stupila je na snagu 18. kolovoza 2024. Temeljni propis kojim se u Republici Hrvatskoj uređuje pitanje zaštite i očuvanja prirode je Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13., 15/18., 14/19., 127/19. i 155/23.; u daljnjem tekstu: Zakon). Zakonom i pripadajućim provedbenim propisima prenesene su odredbe Direktive Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992.) (u daljnjem tekstu: Direktiva o staništima) i Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010.) (u daljnjem tekstu: Direktiva o pticama).

Direktivom o staništima i Direktivom o pticama osigurava se dugoročna zaštita, očuvanje i opstanak najvrjednijih i najugroženijih vrsta i staništa u Europi, kao i ekosustava čiji su oni dio. Ekološka mreža Natura 2000, koja je uspostavljena 1992. godine i najveća je koordinirana mreža zaštićenih područja na svijetu, ključan je instrument za provedbu ciljeva tih dviju direktiva. Temeljem Direktive o staništima, Komisija je razvila okvir i smjernice za utvrđivanje dobrog stanja stanišnih tipova zaštićenih na temelju Direktive o staništima i za utvrđivanje dostatne kvalitete i količine staništa vrsta koja su obuhvaćena područjem primjene te Direktive. Na temelju tog okvira i smjernica mogu se odrediti ciljevi obnove za te stanišne tipove i staništa vrsta. Međutim, takva obnova nije dovoljna za zaustavljanje trenda gubitka bioraznolikosti i za oporavak svih ekosustava. Stoga, kako bi se povećala bioraznolikost na razini ekosustava,

Uredbom (EU) 2024/1991 utvrđuju se dodatne obveze koje se temelje na specifičnim pokazateljima.

Nadovezujući se na Direktivu o staništima i Direktivu o pticama, a da bi podržale postizanje ciljeva utvrđenih u tim direktivama, države članice obvezuju se, temeljem Uredbe (EU) 2024/1991, uspostaviti mjere obnove kako bi osigurale oporavak zaštićenih staništa i vrsta, uključujući divlje ptice, na svim područjima u Europskoj uniji, pa i na područjima izvan ekološke mreže Natura 2000.

Direktivom o staništima nastoje se u povoljno stanje očuvanosti vratiti i u tom stanju održati prirodna staništa i vrste životinja i biljaka koji su od interesa za Europsku uniju. Međutim, njome se ne utvrđuje rok za postizanje tog cilja. Slično tomu, Direktivom o pticama ne utvrđuje se rok za obnovu populacija ptica u Europskoj uniji. Stoga se Uredbom (EU) 2024/1991 utvrđuju rokovi za uspostavljanje mjera obnove na područjima ekološke mreže Natura 2000 i na područjima izvan mreže Natura 2000 radi postupnog poboljšanja stanja zaštićenih stanišnih tipova u cijeloj Europskoj uniji te radi njihove ponovne uspostave dok se ne postigne povoljna referentna površina koja je potrebna za postizanje povoljnog stanja očuvanosti tih stanišnih tipova u EU.

Uredba (EU) 2024/1991 kombinira opći cilj obnove za dugoročnu obnovu prirode u kopnenim i morskim područjima Europske unije s obvezujućim ciljevima obnove za specifična staništa i vrste. Ove mjere trebale bi obuhvatiti najmanje 20 % kopnenih i morskih područja Europske unije do 2030. godine, a na kraju sve ekosustave koji trebaju obnovu do 2050. godine.

Uredba (EU) 2024/1991 sadrži sljedeće specifične ciljeve:

- ciljeve temeljene na postojećem zakonodavstvu - obalna i kontinentalna močvarna područja, travnjaci i druga pastoralna staništa, rijeke, jezera, aluvijalna i obalna staništa, šume, stepe, vrištine i makija, stjenovita staništa i sipine
- za poboljšanje i ponovnu uspostavu biološki raznolikih staništa te obnavljanje populacija vrsta poboljšanjem i proširenjem njihovih staništa
- za oprašivače – preokretanje trenda smanjenja populacija oprašivača do 2030. godine te postizanje rastućeg trenda za populacije oprašivača, uz metodologiju za redovito praćenje oprašivača
- za šumske ekosustave - povećanje količine mrtvog drveta, udjela šuma raznodobne strukture, povezanosti šuma, povećanje broja čestih vrsta ptica šumskih staništa i zaliha organskog ugljika
- za urbane ekosustave – osiguravanje da ne dođe do neto gubitka urbanih zelenih površina i prekrivenosti gradova krošnjama stabala do 2030. godine te stalni porast njihove ukupne površine od 2030. godine
- za poljoprivredne ekosustave - povećanje broja travnjačkih leptira i čestih vrsta ptica poljoprivrednih staništa, zaliha organskog ugljika u mineralnim tlima zemljišta pod usjevima i udjela poljoprivrednih zemljišta s obilježjima krajobraza visoke raznolikosti te obnova organskog tla koja čine isušena tresetišta i upotrebljavaju se u poljoprivredne svrhe

- za morske ekosustave - obnova morskih staništa (naselja morskih cvjetnica, naselja makroalgi, dna prekrivena školjkašima, dna prekrivena maerlom, dna prekrivena spužvama i koraljima te koraligenska dna, hidrotermalni i difuzni izvori te meka dna) koja donosi brojne koristi uključujući i ublažavanje klimatskih promjena te obnova staništa morskih vrsta poput dupina, morskih kornjača, morskih pasa i morskih ptica

- za povezanost rijeka - identificiranje i uklanjanje umjetnih pregrada koje sprječavaju povezanost površinskih voda, tako da se do 2030. godine najmanje 25.000 km rijeka ponovno pretvori u rijeke slobodnog toka u Uniji.

Države članice, pa tako i Republika Hrvatska, dužne su do 1. rujna 2026. podnijeti Komisiji Nacrt nacionalnog plana obnove prirode kojim će pokazati kako će Uredbom (EU) 2024/1991 ostvariti propisane ciljeve. Nacionalni plan obnove prirode obuhvaća razdoblje do 2050. godine i uključuje prijelazne rokove za 2030. i 2040. godinu. Pored toga, obaveza država članica je i praćenje stanja i trendova stanja stanišnih tipova te trenda kvalitete staništa vrsta, kao i niza pokazatelja za poljoprivredne i šumske ekosustave i dr. te izvješćivanje o napretku u provedbi nacionalnih planova obnove prirode koje započinje od lipnja 2031., provodi se svakih šest godina i sinkronizirano je sa provođenjem izvješćivanja temeljem članka 17. Direktive o staništima i članka 12. Direktive o pticama. Europska agencija za okoliš zadužena je izrađivati redovita tehnička izvješća o napretku u postizanju ciljeva, a Komisija je zadužena izvještavati Europski parlament i Vijeće o provedbi Uredbe (EU) 2024/1991.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Konačnim prijedlogom zakona utvrđuju se nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) 2024/1991, uključujući izradu i donošenje nacionalnog plana obnove prirode, praćenje stanja i utvrđivanje zadovoljavajućih razina pojedinih pokazatelja te za izvješćivanje o provedbi. Za nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) 2024/1991 i ovoga Zakona utvrđuju se:

- tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode
- tijelo državne uprave nadležno za poslove upravljanja vodama
- tijelo državne uprave nadležno za poslove poljoprivrede
- tijelo državne uprave nadležno za poslove šumarstva
- tijelo državne uprave nadležno za poslove ribarstva
- tijelo državne uprave nadležno za poslove prostornoga uređenja.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim se člankom utvrđuje sadržaj ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Ovim se člankom utvrđuje ovaj Zakon kao okvir za provedbu Uredbe (EU) 2024/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2024. o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869 (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1991, 29.7.2024.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1991).

Uz članak 3.

Ovim se člankom propisuje značenje pojedinih pojmova te rodno značenje izraza koji se koriste u ovome Zakonu.

Uz članak 4.

Ovim se člankom utvrđuju nadležna tijela za provedbu ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2024/1991.

Uz članak 5.

Ovim se člankom utvrđuju poslovi nadležnih tijela u vezi s obnovom ekosustava, prirodne povezanosti rijeka i oprašivača.

Uz članak 6.

Ovim se člankom utvrđuje nadležno tijelo koje vodi i koordinira izradu nacionalnog plana obnove prirode te tijela koja sudjeluju u njegovoj izradi, kao i specifični zadaci nadležnih tijela bitni za izradu nacionalnog plana obnove prirode. Ovim se člankom utvrđuje da se nacionalni plan obnove prirode donosi u formatu kojeg utvrđuje Komisija te da ga Vlada Republike Hrvatske donosi odlukom.

Uz članak 7.

Ovim se člankom propisuje obaveza donošenja pravilnika u svrhu definiranja zadovoljavajućih razina iz članka 14. stavka 5. Uredbe (EU) 2024/1991 za populacije oprašivača, indeks čestih vrsta ptica šumskih staništa, odabrane pokazatelje poljoprivrednih i šumskih ekosustava, urbane zelene površine te prekrivenost gradova krošnjama stabala. Pravilnik donosi ministar tijela nadležnog za poslove zaštite prirode uz prethodnu suglasnost ministara nadležnih za poljoprivredu, šumarstvo, prostorno uređenje te europske poslove.

Uz članak 8.

Ovim se člankom utvrđuje da nadležno tijelo za zaštitu prirode koordinira i provodi reviziju nacionalnog plana obnove prirode te da revidirani nacionalni plan obnove prirode odlukom donosi Vlada Republike Hrvatske.

Uz članak 9.

Ovim se člankom utvrđuju nadležna tijela za praćenje pokazatelja iz članka 20. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1991, početak praćenja te vremenski intervali praćenja.

Uz članak 10.

Ovim se člankom utvrđuje izvješćivanje koje sukladno članku 21. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2024/1991 koordinira nadležno tijelo za zaštitu prirode te Komisiji dostavlja potrebne podatke i informacije u propisanim rokovima i u formatu kojeg sukladno članku 21. stavku 3. Uredbe (EU) 2024/1991 utvrđuje Komisija.

Uz članak 11.

Ovim člankom stavkom 1. propisano je da se pravilnik u svrhu definiranja zadovoljavajućih razina iz članka 7. ovoga Konačnog prijedloga zakona donosi u roku od šest mjeseci od

donošenja provedbenih akata Komisije iz članka 20. stavka 10. Uredbe (EU) 2024/1991. Rok je utvrđen uzimajući u obzir da je člankom 14. stavkom 5. Uredbe (EU) 2024/1991 propisano da države članice utvrđuju zadovoljavajuće razine pokazatelja iz članka 8. stavaka 2. i 3., članka 10. stavka 1. i članka 12. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1991 te odabranih pokazatelja iz članka 11. stavka 2. i članka 12. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1991 do 2030. godine temeljem orijentacijskog okvira kojeg uspostavlja Komisija provedbenim aktima iz članka 20. stavaka 10. i 11. Uredbe (EU) 2024/1991. Člankom 20. stavkom 10. Uredbe (EU) 2024/1991 je propisano da Komisija uspostavlja orijentacijski okvir za određivanje zadovoljavajućih razina do 31. prosinca 2028. Stavkom 2. ovoga članka propisuje se da nacrt Nacionalnog plana obnove prirode nadležno tijelo iz članka 4. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona podnosi Komisiji na ocjenu do 1. rujna 2026. sukladno članku 16. Uredbe (EU) 2024/1991.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisano je stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2026. godinu i projekcijama za 2027. i 2028. godinu u iznosu od 981.119,00 eura, a iskazana sredstva odnose se na aktivnosti jačanja kapaciteta nadležnih tijela za provedbu ovoga Zakona i aktivnosti povezane s izradom Nacionalnog plana obnove prirode.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije osiguralo je za 2026. godinu 14.990,00 eura te u projekcijama za 2027. i 2028. godinu 59.960,00 eura na izvoru 11, aktivnosti A784055 Administracija i upravljanje ministarstvom za zapošljavanje dvoje službenika koji će raditi na stručno-analitičkim poslovima vezanim uz provedbu ovoga Zakona, u dijelu dorade Nacrta nacionalnog plana obnove prirode prema komentarima Komisije i praćenje pokazatelja koje osigurava Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije. Nadalje, u okviru limita za 2026. godinu osigurano je 17.000,00 eura na izvoru 11, aktivnosti A905003 Program zaštite prirode koji se koristi za potrebe vođenja komunikacijskog procesa s dionicima i drugim sektorima za izradu Nacrta nacionalnog plana obnove prirode.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva osiguralo je za 2026. godinu te u projekcijama za 2027. i 2028. godinu 103.823,00 eura na aktivnosti A568000 Administracija i upravljanje u okviru limita na izvoru 11. Sredstva su namijenjena za plaće za zapošljavanje četiri službenika koja će raditi na poslovima vezanim uz provedbu ovoga Zakona i Nacionalnog plana obnove prirode.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine osiguralo je u proračunu za 2026. godinu i u projekcijama za 2027. i 2028. godinu 172.580,00 eura na izvoru 11, aktivnosti A576007 Administracija i upravljanje ministarstvom za zapošljavanje pet službenika koji će raditi na poslovima vezanim uz provedbu ovoga Zakona i Nacionalnog plana obnove prirode.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U članku 5. stavku 1. Konačnog prijedloga zakona nadležnosti tijela nadležnog za poslove zaštite prirode dopunjene su mjerama koje sukoordinira s tijelom nadležnim za poslove poljoprivrede (vezano uz mjere obnove potrebnih za poboljšanje bioraznolikosti poljoprivrednih ekosustava, mjere kojima se nastoji ostvariti trend povećanja na nacionalnoj razini za barem dva od tri pokazatelja za poljoprivredne ekosustave i mjere obnove kojima se nastoji osigurati da indeks čestih vrsta ptica poljoprivrednih staništa na nacionalnoj razini postigne zadovoljavajuću razinu), radi međusobnog usklađivanja nadležnosti.

U članku 6. stavku 3. Konačnog prijedloga zakona dodatno su precizirane nadležnosti tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode i poslove poljoprivrede u dijelu utvrđivanja i kartiranja poljoprivrednih područja koja je potrebno obnoviti sukladno članku 14. stavku 6. Uredbe (EU) 2024/1991 te je brisana odredba vezano uz mogućnost razvijanja metodologije za dopunu metodologije iz Priloga IV. Uredbe (EU) 2024/1991 vezano uz obilježja krajobraza velike vrijednosti, s obzirom na to da se ne planira koristiti. Za vrijednosti pokazatelja „udio poljoprivrednog zemljišta s obilježjima krajobraza velike raznolikosti” Republika Hrvatska koristit će podatke Komisije izrađene u okviru pokazatelja I.21 iz Uredbe (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021.).

Također, na prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora, u članku 6. brisan je stavak 7. koji je prebačen u prijelazne i završne odredbe Konačnog prijedloga zakona u članak 11. stavak 2.

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, u Konačnom prijedlogu zakona u članku 7. stavku 2. brisane su nadležnosti ministara nadležnih za upravljanje vodama i ribarstvo u odnosu na donošenje pravilnika o zadovoljavajućim razinama pokazatelja, jer se radi o pokazateljima za populacije oprašivača, indeks čestih vrsta ptica šumskih staništa, odabrane pokazatelje poljoprivrednih i šumskih ekosustava, urbane zelene površine te prekrivenosti gradova krošnjama stabala što ne ulazi u nadležnosti tijela državne uprave nadležnih za upravljanje vodama i ribarstvo.

U članku 9. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona dodatno je precizirana odredba vezana uz praćenje pokazatelja iz članka 20. podstavka (c) Uredbe (EU) 2024/1991.

Izvršene su sitne nomotehničke i izričajne izmjene (članak 5. stavak 5. i članak 10. stavak 3. Konačnog prijedloga zakona).

U točki IV. nenormativnog dijela Konačnog prijedloga zakona koji se odnosi na Ocjenu i izvore sredstava potrebnih za provođenje Zakona metodološki je ujednačen iskaz potrebnih sredstava na način da su iskazana samo sredstva potrebna za izradu Nacionalnog plana obnove prirode i vođenja komunikacijskog procesa s dionicima i drugim sektorima pri njegovoj izradi, odnosno sredstva potrebna za administrativno jačanje nadležnih tijela i zapošljavanje novih

službenika koji će raditi na poslovima vezanim uz provedbu ovoga Zakona i Nacionalnog plana obnove prirode. Dodatno, dodana su planirana sredstva potrebna za jačanje administrativnih kapaciteta tijela nadležnog za poslove zaštite prirode. Sredstva koja se tiču uspostave mjera i provedbe mjera obnove prirode ne navode se u ovom Konačnom prijedlogu zakona već će biti navedena u Nacionalnom planu obnove prirode, čime se uvažava primjedba Odbora za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora ukazao je na problematiku uključivanja tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite mora i pomorskog dobra (Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture) među nadležna tijela definirana ovim Zakonom. U samom Zakonu Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture nije prepoznato kao nadležno tijelo, jer se prilikom definiranja nadležnosti za pokretanje i provedbu konkretnih mjera – npr. obnove kopnenih i morskih stanišnih tipova i vrsta definiranih priložima I. i II. Uredbe (EU) 2024/1991 o obnovi prirode (nadležnost Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije), odnosno mjerama obnove poljoprivrednih i šumskih ekosustava (nadležnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva) te ozelenjavanjem urbanih sredina (nadležnost Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine) nije naišlo na mjere iz isključive nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. To Ministarstvo će aktivno sudjelovati u izradi Nacionalnog plana obnove prirode, a uz to će, kao i do sada, obavljati poslove zaštite mora, otoka i priobalja te pomorskog dobra sukladno resornim propisima i međunarodnim konvencijama.

U raspravi na plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora Klub zastupnika Možemo! osvrnuo se na rok za donošenje Nacionalnog plana obnove prirode koji je 1. rujna 2027. i s tim povezan nedostatak vremena za postizanje cilja od 20 % obnovljenih staništa i vrsta, na rok za donošenje pravilnika o zadovoljavajućoj razini određenih pokazatelja koji slijedi šest mjeseci nakon donošenja provedbenog akta Komisije iako je Komisija provedbeni akt već donijela u svibnju 2025. godine, na neobvezujuće formulacije u Zakonu primjerice formulaciju da nadležno tijelo za prostorno uređenje potiče trend povećanja ukupnog nacionalnog područja urbanih zelenih površina i trend povećanja prekrivenosti gradova krošnjama stabala, umjesto da osigurava navedeno, iako se u novousvojenom Zakonu o prostornom uređenju u članku 12. spominje obnova prirode, na potrebu uključivanja Ministarstva mora, prometa, infrastrukture kao jednog od nadležnih tijela te na kraju iznosi primjere nedostataka ili propuštanja postupanja nadležnih tijela pri očuvanju prirode na primjerima sljedećih zahvata: izgradnje vjetroelektrane Gala Obrovac Sinjski, izgradnju marine u uvali Dajla Karigador u Istri, izgradnje više vjetroelektrana na području Gračaca, unatoč podacima iz Karte osjetljivosti prostora RH na razvoj solarnih i vjetroelektrana, na primjer uništavanja zelenih površina u Gradu Puli zbog izgradnje nogometnog igrališta te na zahvate mega peradarskih kompleksa u Sisačko-moslavačkoj županiji. Prijedlozi se ne prihvaćaju budući da Uredba (EU) 2024/1991 u članku 1. stavku 2. navodi da se njome „uspostavlja okvir unutar kojeg države članice uvode djelotvorne mjere obnove usmjerene na pojedina područja s ciljem da zajednički, kao cilj Unije, na svim područjima i u svim ekosustavima obuhvaćenima područjem primjene ove Uredbe, do 2030. obuhvate najmanje 20 % kopnenih područja i najmanje 20 % morskih područja te do 2050. sve ekosustave koje je potrebno obnoviti.“. Navedeno znači da države članice polazeći od ciljeva koji su njima zadani člancima 4. i 5. navedene Uredbe, trebaju uspostaviti mjere

obnove prirode do 2030. godine za najmanje 30 % površine kopnenih, slatkovodnih i morskih stanišnih tipova navedenih u odgovarajućim priložima Uredbe (EU) 2024/1991, iz čega proizlazi da se ne očekuje da do tog roka mjere obnove budu provedene, već uspostavljene. Vezano uz rok za donošenje pravilnika o zadovoljavajućoj razini određenih pokazatelja iz članka 7. Zakona, provedbeni akt Komisije iz članka 20. stavka 10. Uredbe (EU) 2024/1991 nije donesen, već je 20. svibnja 2025. donesena Provedbena uredba Komisije (EU) 2025/912 od 19. svibnja 2025. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2024/1991 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu jedinstvenog formata nacionalnog plana obnove (SL L, 2025/912, 20.5.2025.). Nadalje, vezano uz neobvezujuće formulacije u Zakonu i sama Uredba (EU) 2024/1991 navodi neobvezujuće formulacije, primjerice u članku 4. stavcima 11. i 12., članku 5. stavcima 9. i 10. te članku 11. stavku 2., stoga je odgovarajući izričaj osiguran i u Zakonu. Vezano uz nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine to ministarstvo kroz novi Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 155/25.), provedbu Programa razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine („Narodne novine“, broj 147/21.) i stručnom usavršavanju dionika kroz organizaciju seminara i stručnih skupova potiče JLS-ove na unaprjeđenje stanja u prostoru kojim se doprinosi provedbi odredbi Uredbe (EU) 2024/1991. Vezano uz nepostojanje nadležnosti Ministarstva mora, prometa, infrastrukture napominje se kako se prilikom definiranja nadležnosti za pokretanje i provedbu konkretnih mjera - npr. obnove kopnenih i morskih stanišnih tipova i vrsta definiranih priložima I. i II. Uredbe (EU) 2024/1991 o obnovi prirode (nadležnost Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije), odnosno mjerama obnove poljoprivrednih i šumskih ekosustava (nadležnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva) te ozelenjavanjem urbanih sredina (nadležnost Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine) nije naišlo na mjere iz isključive nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. To Ministarstvo će aktivno sudjelovati u izradi Nacionalnog plana obnove prirode, a uz to će, kao i do sada, obavljati poslove zaštite mora, otoka i priobalja te pomorskog dobra sukladno resornim propisima i međunarodnim konvencijama. Što se tiče primjera nedostataka ili propusta u postupanju nadležnih tijela pri provođenju postupaka procjene utjecaja na okoliš i/ili postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu ističe se da se oni provode temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13., 153/13., 78/15., 12/18. i 118/18.), odnosno Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13., 15/18., 14/19., 127/19. i 155/23.) što nema direktne veze s predmetom ovoga Zakona kojim se utvrđuju nadležna tijela za provedbu Uredbe (EU) 2024/1991 o obnovi prirode.

Klub zastupnika Mosta i nezavisnog zastupnika Josipa Jurčevića, osvrnuo se na probleme vezane uz projekt prerade litija u Gospiću za koji nije proveden postupak procjene utjecaja na okoliš, a problematizira se i porijeklo kapitala za ovaj projekt, ističe da se Zakonom provodi birokratska intervencija EU u nacionalnu suverenost nad prirodnim resursima i gospodarstvo te da se osnivaju nova tijela čime se dodatno učvršćuje centralizacija, da će doći do potencijalnih ograničenja u korištenju zemljišta, ističe da obvezni ciljevi i zabrane pogoršavanja staništa ograničavaju gospodarske aktivnosti, povećavaju troškove za obiteljska gospodarstva i ruralne zajednice bez dovoljne fleksibilnosti za lokalne uvjete što dovodi do ekonomskih gubitaka i birokratskog opterećenja, te je ukazao na probleme s toksičnim lagunama kod Knina i azbestom u vojarni Trbounje. Prijedlozi se ne prihvaćaju budući da su uredbe Europske unije pa tako i Uredba (EU) 2024/1991 pravno obvezujuće i direktno primjenjive u državama članicama, a ovim Zakonom se samo utvrđuju nadležna tijela za njezinu provedbu, a to nisu nova tijela državne uprave već postojeća tijela. Pitanja povezana s utvrđivanjem štete u okolišu, mjerama i načinu za uklanjanje štete u okolišu nisu predmet ovoga Zakona, već Zakona o zaštiti okoliša i Uredbe o odgovornosti za štete u okolišu („Narodne novine“, br. 31/17. i 50/20.).

Klub zastupnika Hrvatske seljačke stranke (HSS), Građansko-liberalnog saveza (GLAS) i stranke Dalija Orešković i ljudi s imenom i prezimenom (DOSIP) ukazao je na moguću koliziju odredbi ovoga Zakona, odnosno Uredbe (EU) 2024/1991 i Zakona o šumama u pogledu pretvaranja opožarenog šumskog zemljišta u građevinsko zemljište, kao i koliziju u odnosu na Zakon o prostornom uređenju i Zakon o priuštivom stanovanju zbog kojeg može doći do izgradnje na površinama namijenjenim obnovi prirode ili može doći u pitanje postizanje ciljeva Uredbe (EU) 2024/1991 vezano uz urbane ekosustave. Prijedlozi se ne prihvaćaju jer predmet ovoga Zakona nije reguliranje namjene zemljišta te nije moguće adresirati navedene prijedloge.

Klub zastupnika Socijaldemokratske partije Hrvatske izražava sumnju u vezi s provedivosti ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2024/1991 zbog podkapacitiranosti institucija za upravljanje zaštićenim područjima i općenito okolišem, uključujući i Državni inspektorat, agencije i tijela državne uprave, a posebno ukazuju na nedostatak stručnog kadra, ističe da tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite mora, prometa i infrastrukture nije dana nadležnost ovim Zakonom te da bez učinkovitog sustava provedbe i kontrole i kvalitetnog inspeksijskog nadzora nema odgovarajuće provedbe ovoga Zakona, ukazuje na sukob nadležnosti između Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije te Hrvatskih šuma d.o.o. koje upravljaju s 80 % šuma u Hrvatskoj po principima ostvarivanja dobiti od sječe i prodaje drvene mase, ukazuje na problematiku dohrane morskih plaža zbog čega nestaju morske vrste poput jadranskog bračića, sidrenje iznad livada morskih cvjetnica, povećanje broja vezova po lukama nautičkog turizma, povećanje čarter flote, betonizaciju obale te općenito neodrživi rast turističkog sektora, a traže i da se ovim Zakonom osnaže inspeksijske službe tako da imaju ovlasti trenutnog zaustavljanja radova i nalaganja obveze vraćanja u prvobitno stanje zahvaćenog okoliša u trošku investitora. U dijelu vezanom uz sumnju na provedivost Zakona zbog nedostatnih kapaciteta ističe se kako je jačanje administrativnih kapaciteta predviđeno te da su iskazana sredstva potrebna za administrativno jačanje tijela nadležnog za poslove zaštite prirode (Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije), dok su sredstva za jačanje administrativnih kapaciteta preostala dva nadležna tijela, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, iskazana već tijekom razmatranja Prijedloga zakona. Javne ustanove koje upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode te one koje upravljaju zaštićenim prirodnim vrijednostima na županijskoj razini jačati će se kroz projektno financiranje, prije svega putem dodijeljenih sredstava iz PKK poziva objavljenog 2025. godine. U dijelu ostalih komentara napominje se kako Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije već blisko surađuje s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te Hrvatskim šumama d.o.o. na definiranju šumskih područja obnove prirode, uključujući i definiranje područja stroge zaštite, a sve sukladno Zakonu o šumama („Narodne novine“, br. 68/18., 115/18., 98/19., 32/20., 145/20., 101/23., 145/23., 36/24., 145/24. i 146/25.) prema kojem je jedna od obveza upravo i očuvanje bioraznolikosti šumskih ekosustava i očuvanje općekorisnih funkcija šuma. Vezano uz nepostojanje nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture napominje se kako se prilikom definiranja nadležnosti za pokretanje i provedbu konkretnih mjera - npr. obnove kopnenih i morskih stanišnih tipova i vrsta definiranih prilozima I. i II. Uredbe (EU) 2024/1991 o obnovi prirode (nadležnost Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije), odnosno mjerama obnove poljoprivrednih i šumskih ekosustava (nadležnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva) te ozelenjavanjem urbanih sredina (nadležnost Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine) nije naišlo na mjere iz isključive nadležnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. To ministarstvo će aktivno sudjelovati u izradi Nacionalnog plana obnove prirode, a uz to će, kao i do sada, obavljati poslove zaštite mora, otoka i priobalja te pomorskog dobra sukladno

resornim propisima i međunarodnim konvencijama.. Rad turističkog sektora te rad Državnog inspektorata ne uređuje se ovim Zakonom.

Klub zastupnika Centra, Nezavisne platforme Sjevera i Građansko-liberalnog saveza ukazuje na problem ne funkcioniranja Državnog inspektorata koji je ključan za nadzor provedbe obaveza koje proizlaze iz ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2024/1991, zatim ističe problem ilegalne gradnje unutar park šume Marjan i nedonošenje plana upravljanja tim područjem, kao i na problem sanacije okoliša tvornice ferolegura Dalmacija Dugi rat. Prijedlozi se ne prihvaćaju s obzirom na to da se rad Državnog inspektorata, kao i pitanja povezana sa utvrđivanjem štete u okolišu, mjerama i načinu za uklanjanje štete u okolišu ne uređuju ovim Zakonom, kao što je prethodno pojašnjeno.

Zastupnica u Hrvatskome saboru Barbara Antolić Vupora ističe da ovaj Zakon ima određene institucionalne nedostatke u smislu uključivanja lokalne zajednice, privatnih šumoposjednika, poljoprivrednika i osoba koje žive na zaštićenim područjima, da treba naglasiti financijske aspekte obeštećenja onima koji će biti zakinuti u razvoju zbog provedbe Uredbe (EU) 2024/1991, ukazuje na nedovoljne kapacitete za kontrolu provedbe, navodi da sam Zakon ne navodi konkretne mjere obnove prirode te da je potrebno osigurati transparentnost i kontrolu provedbe. Prijedlozi se ne prihvaćaju, s obzirom na to da je člankom 6. stavkom 6. ovoga Konačnog prijedloga zakona propisano da se Nacionalni plan obnove prirode izrađuje na otvoren, transparentan, uključiv i djelotvoran način koji omogućava uključivanje javnosti sukladno odredbama posebnog propisa koji uređuje pitanje informiranja i sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša sukladno članku 14. stavku 20. Uredbe (EU) 2024/1991. S tim u vezi, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije je još u prosincu 2025. godine pokrenulo korake za prikupljanjem prijedloga za područja prirode koja zahtijevaju obnovu i potrebnih mjera obnove od strane stručne i sveukupne javnosti objavom ankete na svojim mrežnim stranicama, a upravo je u tijeku nacionalni proces prikupljanja podataka koji uključuje konzultacije sa sektorima prostornog planiranja, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, zaštite mora, prometa i infrastrukture, vodnog gospodarstva, energetike i nevladinim organizacijama. Pored toga u tijeku su regionalne radionice na kojima će svim relevantnim dionicima biti predstavljen nacrt područja predviđenih za obnovu prirode i mjera obnove. Predstavnici Hrvatske poljoprivredne komore, Savjetodavne službe i Hrvatskog saveza udruga privatnih šumoposjednika bit će uključeni ili kroz sektorske konzultacije ili kroz regionalne radionice. Dokument s nacrtom područja prirode koja se predlažu za obnovu te mjerama obnove biti će i javno dostupan na mrežnoj stranici Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije. Financijski aspekti mjera obnove bit će adresirani u Nacionalnom planu obnove prirode. Vezano uz problematiku inspeksijskih nadzora i rad Državnog inspektorata već je prethodno odgovoreno.

Zastupnica u Hrvatskome saboru Dušica Radojčić dodatno se osvrće na deforestaciju i pustošenje šuma od strane Hrvatskih šuma d.o.o. na području Crne Mlake, Varoškog luga, Lonjskog polja i Bilogore i dokumentarac eurozastupnika europske stranke Zelenih Thomasa Waitza koji o tome govori, kao i na sličnu situaciju sa šumama Žumberka, Samoborskog gorja, Zrinske gore, Kalnika, Karinske šume i Medvednice, nada se da provedba projekta GRAS koji je odobren Hrvatskim šumama d.o.o. za obnovu travnjaka neće dodatno utjecati na sječū šuma, podsjeća da su i iz sredstava NPOO-a osigurana sredstva za projekte koji će dovesti do sječē šume, primjerice za projekt za izgradnju biciklističke staze Banjole-Premantura u Općini Medulin, ukazuje na postupke povrede prava vezano uz procjenu utjecaja na okoliš i ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, problem bespravne gradnje, devastaciju i betonizaciju obale te prostorno planiranje koje omogućava takve zahvate, a posebice na rad i

korumpiranost Državnog inspektorata i nedostatan postupanja inspekcije zaštite prirode. Prijedlozi se ne prihvaćaju jer nisu direktno povezani s materijom ovoga Konačnog prijedloga zakona i njime nije moguće adresirati navedene prijedloge.

Zastupnica u Hrvatskome saboru Ivana Marković ističe problem gospodarenja otpadom i neizgradnje regionalnih centara za gospodarenja otpadom u Splitu i Makarskoj, a posebno ističe situaciju s plažom Zlatni rat na otoku Braču kojoj zbog klimatskih promjena i promjena u morskim strujanjima i taloženju sedimenta gubi svoj karakteristični oblik jer nestaje vrh plaže. Prijedlozi se ne prihvaćaju jer nisu direktno povezani s materijom ovoga Konačnog prijedloga zakona i njime nije moguće adresirati navedene prijedloge.

**PRILOG - Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**

**IZJAVA O USKLADENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2024/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2024. o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869 (II. čitanje)

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ZELENE TRANZICIJE

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2026. godinu.
Rok: II. kvartal 2026.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 192. stavak 1.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba (EU) 2024/1991 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2024. o obnovi prirode i izmjeni Uredbe (EU) 2022/869 (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1991)
32024R1991

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog:

-

Potpis EU koordinатора stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Anja Bagarić

Državna tajnica

(potpis)

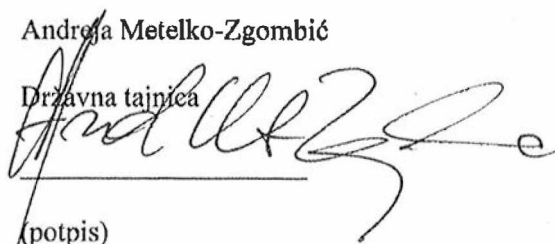

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica

(potpis)

20.4.2016.

(datum i pečat)

SM
H